

Statsforvalteren i Nordland

*Nordlaanten Staatehaaltoje
Nordlánda Stáhtaháldadiddje*

August 2023

Utvikling i økonomiske nøkkeltall for Nordland 2022

Folketallsutvikling 1. halvår 2023

Innholdsfortegnelse

1. Innledning	2
Utvikling i sentrale økonomiske nøkkeltall for 2022	3
2. Kommuneøkonomi.....	3
Kommuner i ROBEK.....	4
Folketallsutvikling 1. halvår 2023	4
3. Netto driftsresultat	5
Netto driftsresultat 2022.....	5
3.1 Regnskapsmessig resultat.....	8
3.2 Status ROBEK- kommuner.....	9
3.3 Utbetalinger fra havbruksfond	9
4. Gjeldsbelastning	11
4.1 Netto lånegjeld	11
Netto lånegjeld 2022	11
4.2 Netto renteeksponert gjeld	14
4.3 Netto renter og avdrag	17
5. Disposisjonsfond	18
Disposisjonsfond 2022.....	18
6. Sammenlikning med andre fylker – sentrale nøkkeltall	21
7. Folketallsutvikling	23
7.1 Befolkningsutvikling 2023.....	27
7.2 Befolkningsutvikling Nordland 2023	28
7.3 Fylkesvis befolkningsutvikling 2023.....	29
Kilder:	30

1. Innledning

KOSTRA (KOMmune-STat-RApportering) er et nasjonalt informasjonssystem om kommunale virksomheter. Informasjon om kommunale tjenester og bruk av ressurser på ulike tjenesteområder registreres og sammenstilles for å gi relevant informasjon til beslutningstakere og andre, både nasjonalt og lokalt. Informasjonen skal tjene som grunnlag for analyse, planlegging og styring, samt gi grunnlag for å vurdere om nasjonale mål nås. Informasjonen skal også bidra til å gjøre det mulig å forbedre tjenestene i kommunesektoren.

KOSTRA-tallene gir et grunnlag for å vurdere prioriteringer, dekningsgrader og produktivitet mellom kommuner over tid. Ulik prioritering, kvalitet på tjenestene, struktur og behov i befolkningen, er faktorer som vil påvirke nøkkeltallene.

Denne rapporten er utarbeidet av Statsforvalteren i Nordland. Vi presenterer noen utvalgte økonomiske nøkkeltall basert på endelige KOSTRA¹ - tallene som ble publisert 15. juni 2023. Vi benytter tall på konsernnivå² i denne rapporten. Konserntall er tall for kommunen som juridisk enhet og inkluderer kommunale foretak, interkommunale samarbeider og interkommunale selskaper. Ved å bruke konserntall, elimineres det vesentligste av forskjellene i tallene som skyldes ulik organisering av den kommunale tjenesteproduksjonen.

Regnskapene til IKS er fordelt på eierkommunene etter eierandeler hentet fra Foretaksregisteret i Brønnøysund. I statistikken benyttes Landet uten Oslo som en indikator. Oslo ivaretar både kommunale og fylkeskommunale oppgaver og er derfor ikke direkte sammenlignbar med øvrige kommuner i landet. I tabeller hvor det er brukt farger representerer grønt de sterkeste verdiene og rødt de svakeste verdiene.

I Nordland ble det pr. 01.01.20 gjennomført flere endringer. Vi har gått fra 44 til 41 kommuner. Ballangen ble slått sammen med Narvik. Tysfjord ble delt mellom Narvik og Hamarøy. Tjeldsund ble en del av Troms og Finnmark fylke. Delingsoppgjøret av Tysfjord kommune mellom Narvik kommune og Hamarøy kommune ble avsluttet i 2023.

¹ KOSTRA står for KOMmune-STat-RApportering. KOSTRA ble startet som et prosjekt i 1995 med formål å samordne og effektivisere all rapportering fra kommunene til staten, samt å sørge for relevant styringsinformasjon om kommunal virksomhet, måle ressursinnsats, prioritering og måloppnåelse i kommuner, bydeler og fylkeskommuner. Fra 2001 var alle kommuner og fylkeskommuner med i KOSTRA. KOSTRA baseres på elektronisk innrapportering fra kommunene til SSB, samt på data fra en rekke andre kilder i og utenfor SSB.

² Kommunene har i 2020 utarbeidet konsoliderte regnskap. SSBs nøkkeltallsversjoner tar imidlertid fremdeles utgangspunkt i konserntall, og det er disse tallene som benyttes i denne rapporten.

Utvikling i sentrale økonomiske nøkkeltall for 2022

- Samlet netto driftsresultat i Nordland siste år endte på 3,4%. Dette er bedre enn 2021 og bedre enn landsgjennomsnittet
- 18 kommuner hadde svakere resultat enn året før.
- Hele 27 kommuner hadde et netto driftsresultat over det anbefalte nivået på 1,75%. Det er flere enn i 2021. Ni kommuner hadde negativt netto driftsresultat. Det betyr at de måtte bruke oppsparte midler for å avlegge regnskap i balanse
- Nivået på disposisjonsfondene i fylket har økt fra 11,1% i 2021 til 13,2% i 2022. Det er positivt at nivået har økt for mange kommuner, men samtidig ser vi at flere må bruke av disposisjonsfondet for å avlegge regnskap i balanse.
- Nivået på netto lånegjeld er gått ned fra 2021. Nordland ligger 3,4 prosentpoeng over landsgjennomsnittet.
- De gode resultatene i fylket i 2022, kan blant annet forklares med uventet og høy skatteinntang på slutten av året, gode utbetalinger fra Havbruksfondet og kraftinntekter. I tillegg ble det, sent i desember, utbetalt kompensasjon for pandemiutgifter for første halvår 2022.
- Høy prisvekst og økte renter har påvirket resultatene

2. Kommuneøkonomi

Mange kommuner opplevde god skatteinntang på slutten av 2022. Kommunene fikk en ekstra skattevekst på nærmere 35 mrd. kr i 2022, av disse fikk kommunene beholde 22,8 mrd. kr. Det er det høyeste tallet noensinne. Dette bidro sterkt til at flere kommuner oppnådde gode regnskapsresultater. Merskattevesten har siden 2015 vært betydelig. Kommunene har gjennomgående fått høyere skatteinntekter enn forventet, noe som har påvirket resultatene.

[Rapport](#) fra *Det tekniske beregningsutvalget for kommunal og fylkeskommunal økonomi (juni 2023)* tar for seg utviklingen i kommunal økonomi.

Norge har, som de fleste land i 2022 og så langt i 2023, opplevd høy prisvekst. Samtidig er arbeidsledigheten svært lav. For å redusere prisveksten har Norges Bank svart med å øke styringsrenten.

Krigen i Ukraina påvirker kommunene på flere måter. Det ene er at kommunene har store utgifter ved å ta imot flyktninger for å gi midlertidig kollektiv beskyttelse for mennesker på flukt. Det andre er at Russlands begrensninger på eksport av gass medfører høye energipriser i Europa. Utviklingen i strømprisene har stor betydning for kommunesektoren. Kommunene i Nordland har imidlertid ikke opplevd de høye strømprisene som kommunene i Sør-Norge. Siden kommuner ikke mottar strømstøtte, er de mer eksponerte for variasjoner i markedsprisen på strøm enn husholdningene.

De økonomiske virkningene av pandemien var store i 2020 og 2021, men kommunene ble kompensert for disse gjennom tilleggsbevilgninger fra staten. For første halvår 2022

ble det bevilget 73,3 mrd. kr i forbindelse med nysalderingen av statsbudsjettet for 2022. Kompensasjonen ble utbetalt til kommunene i desember.

I 2022 var det en realvekst i investeringene i forhold til under pandemien. Investeringene utgjør likevel en mindre andel enn før pandemien.

Gjeldsnivået er høyt i kommunene og de er derfor sårbare for renteøkninger og lavere inntektsvekst.

Fordi lønns- og prisveksten i 2023 blir høyere enn det som ble lagt til grunn i det opprinnelige nasjonalbudsjettet, har Stortinget vedtatt å øke rammetilskuddet til kommunesektoren slik at det sammen med merskatteveksten, kompenserer for den økte kostnadsveksten. Dette ble lagt frem i revidert nasjonalbudsjett 2023.

Merutgifter til demografi påvirkes både av at det blir flere eldre og krigen i Ukraina. Flyktningene fra Ukraina er i stor grad kvinner og barn og påvirker merutgifter knyttet til barnehage og skole, mens flere eldre påvirker merutgifter i pleie- og omsorgssektoren. Det er stor usikkerhet knyttet til anslagene, spesielt fordi det er vanskelig å anslå hvor mange flyktninger fra Ukraina som kommer til Norge og som blir bosatt i løpet av året.

Nytt i ny kommunelov av 2018 er at kommunestyret skal vedta finansielle måltall som skal være retningsgivende for utviklingen av kommunens økonomi. De mest sentrale indikatorene i kommuneøkonomien er netto driftsresultat, disposisjonsfond og gjeldsgrad. Det er sammenhengen mellom disse indikatorene som gir uttrykk for kommunens økonomiske tilstand. I de neste kapitlene vil vi gå mer inn på de ulike indikatorene. Vi har brukt *Teknisk beregningsutvalgs* anbefalinger for nivået på indikatorene.

Kommuner i ROBEK

- Per i dag er Fauske, Moskenes og Lødingen i ROBEK-registeret.
- Hamarøy har dekket inn sitt akkumulerte merforbruk og er meldt ut av ROBEK.
- Træna har levert regnskap innen frist og er meldt ut av ROBEK.

Folketallsutvikling 1. halvår 2023

Folketallet i Nordland har økt siste halvår fra 241 084 innbyggere ved årets start til 241 992 ved utgangen av andre kvartal. I første kvartal var det en oppgang på 894 innbyggere, og i andre kvartal var det en økning på 908 innbyggere. Innvandring fra Ukraina førte til folkevekst i 2. kvartal 2023.

3. Netto driftsresultat

Netto driftsresultat (NDR) er et mål på hvor mye kommunene sitter igjen med av driftsinntekter etter at driftsutgifter, netto renter og avdrag er betalt. Målt i prosent av driftsinntektene uttrykker NDR hvor stor del av de tilgjengelige driftsinntektene kommunene kan disponere til å finansiere investeringer eller avsette til senere bruk. NDR er et uttrykk for kommunenes økonomiske handlefrihet.

Teknisk beregningsutvalgs anbefalte nivå over tid for netto driftsresultat er 2,0 % av brutto driftsinntekter. Anbefalingen gjelder i utgangspunktet for sektoren samlet (alle kommunene i Norge). Hva som vil være et tilstrekkelig nivå på netto driftsresultat kan variere fra kommune til kommune, og må særlig sees i sammenheng med lånegjeld, fremtidig investeringsbehov/lånebehov, nedbetalingstiden på lånegjelden og nivået på buffere/disposisjonsfond. Siden 2015 har netto driftsresultat for kommunesektoren stort sett ligget godt over anbefalt nivå på 2 % av inntektene. Gode driftsresultater har gitt grunnlag for oppbygging av betydelige disposisjonsfond i kommunene. Kommunenes regnskapsresultater for 2022 er påvirket av mange forhold både på inntekts- og utgiftssiden.

De gode regnskapsresultatene i 2022 skyldes i hovedsak en betydelig merskattevekst. Kommunene fikk en ekstra skattevekst på 22,8 mrd. kr, som er det høyeste noensinne. Merskatteveksten har trolig sammenheng med en bedre utvikling i arbeidsmarkedet i fjor høst enn ventet, samt tilpasninger til et høyere nivå på skatt på utbytte fra 2022. Den økte skatteinngangen gir kommunene er ikke varig, og bidrar ikke til varig styrking av inntektsnivået. Anslag på merskattevekst i 2023 er på 4,3 mrd. kr. Kommunene bør derfor være forsiktig med å bruke disse midlene på varige driftsutgifter.

Høyere rente enn antatt trekker i motsatt retning fordi rentefradragene blir større. Effekten på resultatet for 2022 ble dermed dempet av vesentlig høyere kostnadsvekst enn anslått, blant annet på grunn av høyere energipriser og høyere bygge kostnader.

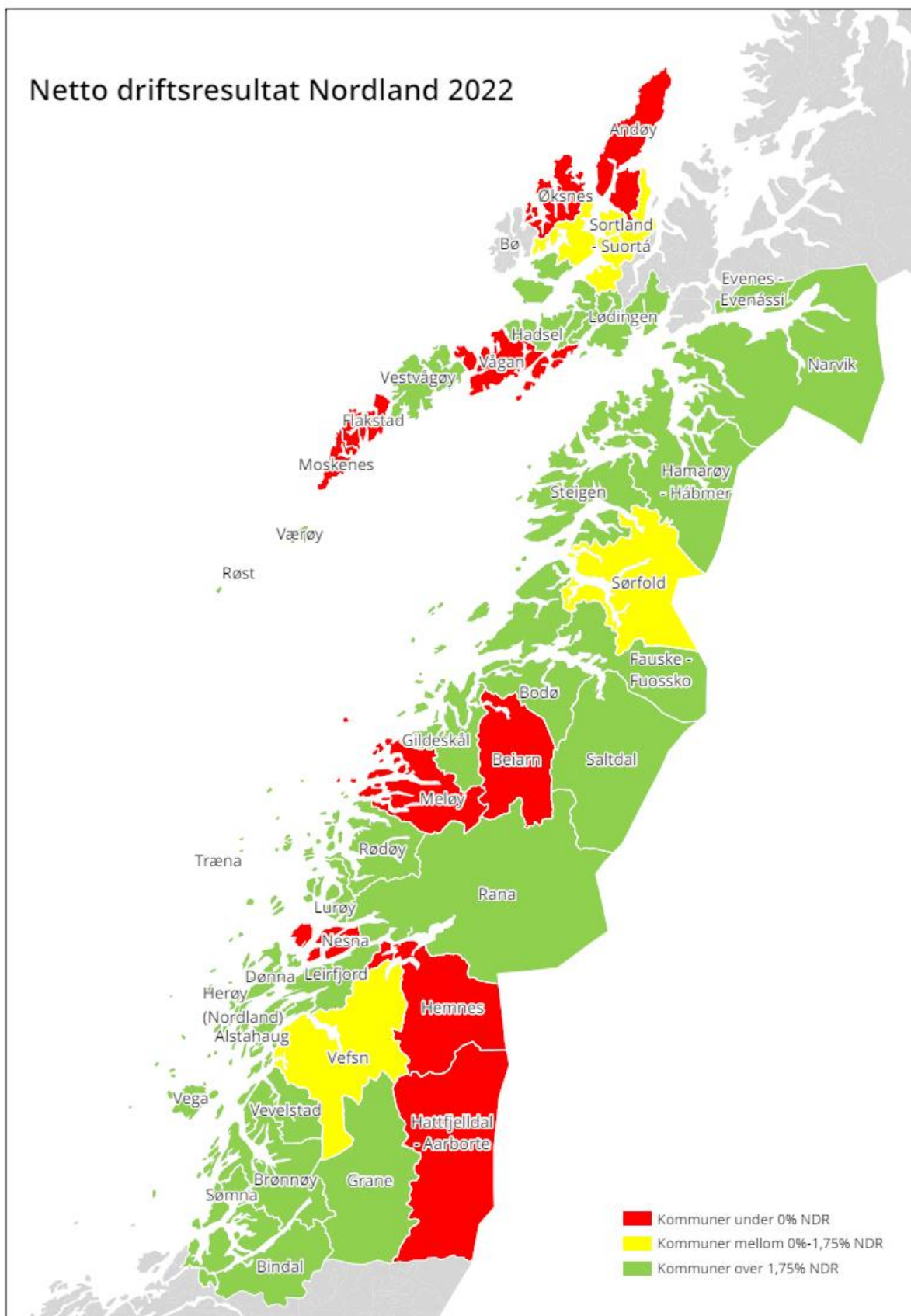
Sammenliknet med 2021, har netto driftsresultat blitt redusert i de fleste landsdeler og for de fleste kommunene. Unntakene er de aller minste kommunene og kommunene i Nord-Norge, noe som blant annet har sammenheng med høyere havbruksinntekter.

2022 var nok et år hvor koronapandemien hadde påvirkning på kommunebudsjettene. Kommunene fikk utbetalt kompensasjon for utgifter i forbindelse med pandemien for første halvår 2022. Dette er også med på å påvirke kommunenes regnskaper.

Netto driftsresultat 2022

Nedenfor presenteres netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter for 2022 som kart. Fargene i kartet tar utgangspunkt i følgende terskelverdier:

- Kommuner over 1,75% NDR
- Kommuner mellom 0% - 1,75% NDR
- Kommuner under 0% NDR

Tabellen under viser netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter, 2020- 2022.

Netto driftresultat (i prosent av brutto driftsinntekter)	2020	2021	2022
1834 Lurøy	16,4	13,1	24,7
1836 Rødøy	9,0	1,5	15,6
1818 Herøy (Nordland)	11,8	7,4	11,5
1856 Røst	6,7	7,1	10,2
1811 Bindal	9,4	5,6	9,1
1833 Rana	6,7	5,5	8,6
1857 Værøy	4,8	7,9	6,1
1841 Fauske - Fuosso	-0,6	1,7	5,8
1875 Hamarøy - Hábmer	6,0	4,2	4,9
1812 Sømna	-0,4	6,9	4,6
1835 Træna	-2,0	7,6	4,3
1804 Bodø	-0,6	1,0	4,0
1815 Vega	3,1	2,6	4,0
1860 Vestvågøy	-1,8	3,4	3,7
1853 Evenes - Evenássi	6,5	4,4	3,5
1816 Vevelstad	2,6	3,7	3,3
1820 Alstahaug	3,2	5,9	3,2
1827 Dønna	5,2	3,0	3,2
1851 Lødingen	-0,2	-4,6	3,1
1825 Grane	-1,8	6,3	2,8
1838 Gildeskål	8,1	4,1	2,8
1813 Brønnøy	1,3	2,6	2,4
1848 Steigen	3,6	0,2	2,4
1806 Narvik	-2,1	1,0	2,2
1822 Leirfjord	0,7	0,7	2,2
1866 Hadsel	1,6	-1,8	2,0
1840 Saltdal	0,5	3,2	1,9
1845 Sørfold	5,4	-3,9	1,5
1824 Vefsn	0,8	2,7	1,3
1870 Sortland - Suortá	4,0	1,0	1,1
1868 Øksnes	7,3	11,7	0,0
1865 Vågan	-2,0	-3,4	-0,4
1828 Nesna	-0,3	-0,4	-0,5
1832 Hemnes	4,5	2,4	-1,3
1859 Flakstad	2,4	-3,6	-2,1
1826 Hattfjelldal - Aarborte	7,2	3,8	-3,8
1871 Andøy	-2,2	21,5	-4,0
1837 Meløy	2,2	-2,9	-5,0
1839 Beiarn	1,8	7,6	-9,3
1874 Moskenes	-6,8	-15,9	-10,4
1867 Bø	5,9	23,2	ikke rapportert
EAKUO Landet uten Oslo	2,5	4,2	2,7
EKA18 Nordland - Nordlánnda	1,8	2,8	3,4

KOSTRA- tall for 2022 viser at netto driftsresultat for Nordland samlet ble 3,4%. Det er en bedring på 0,6 prosentpoeng fra 2021.

For landet uten Oslo endte resultatet i 2022 på 2,7%, betydelig lavere enn i 2021 da resultatet ble 4,2%. Det er en nedgang på 1,6 prosentpoeng fra 2021.

Nordland har dermed et netto driftsresultat for 2022 som er 0,7 prosentpoeng bedre enn landsgjennomsnittet.

9 kommuner endte opp med negativt driftsresultat, 22 kommuner bedret resultatet i forhold til året før, mens hele 18 kommuner fikk en forverring. Noen kommuner fikk et betydelig bedre resultat enn året før og det fører til at gjennomsnittet for fylket går opp.

Det er bekymringsfullt at så mange kommuner har negativt driftsresultat, tross høy skatteinngang i 2022.

3.1 Regnskapsmessig resultat

I forbindelse med ny kommunelov ble regnskapsføringen til kommunene lagt om. Fra regnskapsåret 2020 måtte et merforbruk i driftsregnskapet dekkes samme regnskapsår av kommunens disposisjonsfond. Dette betyr at hvis kommunen har et merforbruk, så vil dette først søkes dekket ved å stryke avsetninger til investering og dekning av tidligere års underskudd. Hvis dette ikke er tilstrekkelig må merforbruket så langt som mulig dekkes av de midlene som er tilgjengelig på kommunens disposisjonsfond.

Kommuner som har samlet underskudd større enn 3 % meldes direkte inn i ROBEK. KOSTRA-tall viser at hele 18 kommuner har avsluttet regnskap for 2022 med et merforbruk. Foruten kommunene som er registrert i ROBEK, har disse kommunene fondsmidler. Registrert merforbruk må da skyldes feil i innrapporteringen av KOSTRA-tall. Det vises til «*Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv*» §4-2.

Av kommunene som er innmeldt i ROBEK, var det bare Moskenes som pådro seg et ytterligere merforbruk. De øvrige, Fauske, Lødingen og Træna avsluttet regnskapene med positivt driftsresultat og kunne dermed redusere akkumulert merforbruk.

Flere av kommunene våre har imidlertid måtte bruke strykninger eller midler fra disposisjonsfond for å gå i balanse siste år. I henhold til § 28-1 i kommuneloven er det merforbruk i kommuneregnskapet (kommuneregnskap eksklusive KF og IKS) som danner grunnlag for eventuelle innmeldinger i ROBEK. Økte rentekostnader og prisstigning setter kommuneøkonomien under press.

Figuren under illustrerer kommunens økonomiske tilstand i en trappefigur. Kommuner som ligger øverst i trappa, har en bærekraftig økonomi. Midt i trappa ligger kommuner som bruker av disposisjonsfond for å dekke merforbruk i regnskapet. Disse kommunene bør gjøre vurderinger om det er økonomisk bærekraftig å fortsette slik og om størrelsen på disposisjonsfondet vil tåle flere år med merforbruk i regnskapet. Det er ofte på dette tidspunktet kommunen bør ta grep for å unngå økonomisk ubalanse. Nederst i trappa ligger de kommunene som har økonomisk ubalanse og er meldt inn i ROBEK-registeret.

3.2 Status ROBEK- kommuner

- Fauske kommune dekket inn 63,7 mill. kr av tidligere års akkumulerte merforbruk. Gjenstående merforbruk er 20,7 mill. kr.
- Lødingen kommune avla et positivt driftsresultat og dekket inn 11,5 mill. kr av tidligere års merforbruk. Gjenstående merforbruk er 18,2 mill. kr
- Hamarøy kommune har dekket inn tidligere års merforbruk og er meldt ut av ROBEK.
- Træna kommune har vedtatt regnskap for 2022 innen frist og er meldt ut av ROBEK.
- Moskenes kommune økte sitt merforbruk med 19,4 mill. kr og har nå et akkumulert merforbruk på 89,9 mill. kr.

3.3 Utbetalinger fra havbruksfond

Utbetalingene fra Havbruksfondet de siste årene har hatt betydning for de gode resultatene i fylket.

Under følger en oversikt over utbetalinger fra Havbruksfondet til kommunene i Nordland fra 2018 – 2022.

Kommune	Utbetalinger 2018	Utbetalinger 2019	Utbetalinger 2020	Utbetalinger 2021	Utbetalinger 2022	Sum 2018-2022
	(i kroner)	(i kroner)	(i kroner)	(i kroner)	(i kroner)	(i kroner)
Bodø	13 536 949	1 040 025	12 685 399	4 072 700	16 617 120	47 952 193
Narvik	2 251 357	173 337	6 220 232	5 207 738	20 092 296	33 944 960
Bindal	15 970 460	6 532 259	19 264 490	6 141 921	25 059 796	72 968 926
Sømna	6 189 905	424 677	4 627 579	1 475 369	6 019 686	18 737 215
Brønnøy	18 027 503	3 936 899	12 700 209	4 844 526	19 766 266	59 275 403
Vega	6 623 931	3 121 546	6 117 700	2 233 756	9 114 000	27 210 934
Vevelstad	7 894 645	5 606 681	7 108 836	2 408 098	9 247 376	32 265 636
Herøy i Nordland	23 758 045	6 717 752	17 115 548	6 820 910	27 830 156	82 242 411
Alstahaug	9 004 101	1 375 389	10 761 001	3 908 201	15 945 944	40 994 635
Leirfjord	2 261 730	173 337	1 777 209	849 917	3 467 766	8 529 959
Vefsn	2 251 357	173 337	1 777 209	566 611	2 311 844	7 080 359
Dønna	19 694 829	4 127 126	16 427 791	5 328 325	21 740 225	67 318 296
Nesna	4 502 272	346 675	3 554 418	1 133 222	4 623 688	14 160 276
Rana	4 503 157	2 958 209	3 554 418	1 133 222	4 623 688	16 772 694
Lurøy	24 454 142	6 978 936	24 541 434	8 933 934	36 451 556	101 360 002
Træna	2 597 720	200 005	2 050 626	653 782	2 667 512	8 169 645
Rødøy	30 199 555	7 410 058	23 841 943	9 105 007	38 883 438	109 440 000
Meløy	16 450 899	3 878 231	12 098 692	4 140 621	16 894 245	53 462 687
Gildeskål	27 098 782	5 828 613	24 049 284	7 950 718	33 091 972	98 019 369
Saltdal	4 502 715	3 314 698	4 531 883	1 444 859	5 895 202	19 689 357
Fauske	4 964 531	382 231	4 896 439	1 561 087	6 369 427	18 173 714
Sørfold	17 422 875	1 340 032	13 739 193	4 380 341	17 872 332	54 754 773
Steigen	31 526 405	7 530 061	26 931 552	9 868 479	39 375 446	115 231 943
Hamarøy	3 939 228	390 009	22 044 227	8 059 500	32 883 758	67 316 723
Lødingen	13 989 357	1 076 693	11 039 202	3 672 077	15 723 503	45 500 831
Evenes	2 251 357	173 337	1 777 209	566 611	2 311 844	7 080 359
Flakstad	2 250 607	173 337	1 777 209	566 611	2 311 844	7 079 609
Vestvågøy	9 221 362	710 017	6 391 117	2 323 833	9 481 524	28 127 853
Vågan	16 100 591	1 192 562	11 338 594	3 756 633	15 327 526	47 715 905
Hadsel	28 267 572	7 832 979	24 785 458	9 151 571	37 339 541	107 377 121
Bø i Nordland	13 797 664	6 001 580	10 052 623	3 204 986	11 920 816	44 977 669
Øksnes	22 267 162	1 713 130	17 564 521	5 458 282	20 553 923	67 557 019
Sortland	17 624 920	2 766 658	14 089 736	4 775 407	21 230 434	60 487 155
Andøy			1 813 665	578 234	2 359 266	4 751 165
Sum Nordland	425 397 685	95 600 417	383 046 645	136 277 087	555 404 961	1 595 726 795

4. Gjeldsbelastning

Kommunenes gjeld har gradvis økt de siste årene, men i 2022 ser vi en nedgang i gjeldsnivået i Nordland. Det kan ha sammenheng med økt rentenivå. Det er viktig at kommunene har et forsvarlig gjeldsnivå. Kommunestyret skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid. I kommuneloven står det at kommunen ikke skal ta vesentlig finansiell risiko i finans- eller gjeldsforvaltningen. Hver kommune må vurdere hvilken finansiell risiko de kan håndtere. Dette vil være avhengig av kommunens disposisjonsfond og netto driftsresultat.

4.1 Netto lånegjeld

Netto lånegjeld er definert som langsiktig gjeld eksklusive pensjonsforpliktelser, fratrukket totale utlån og ubrukte lånemidler. I totale utlån inngår formidlings lån og ansvarlige lån (utlån av egne midler).

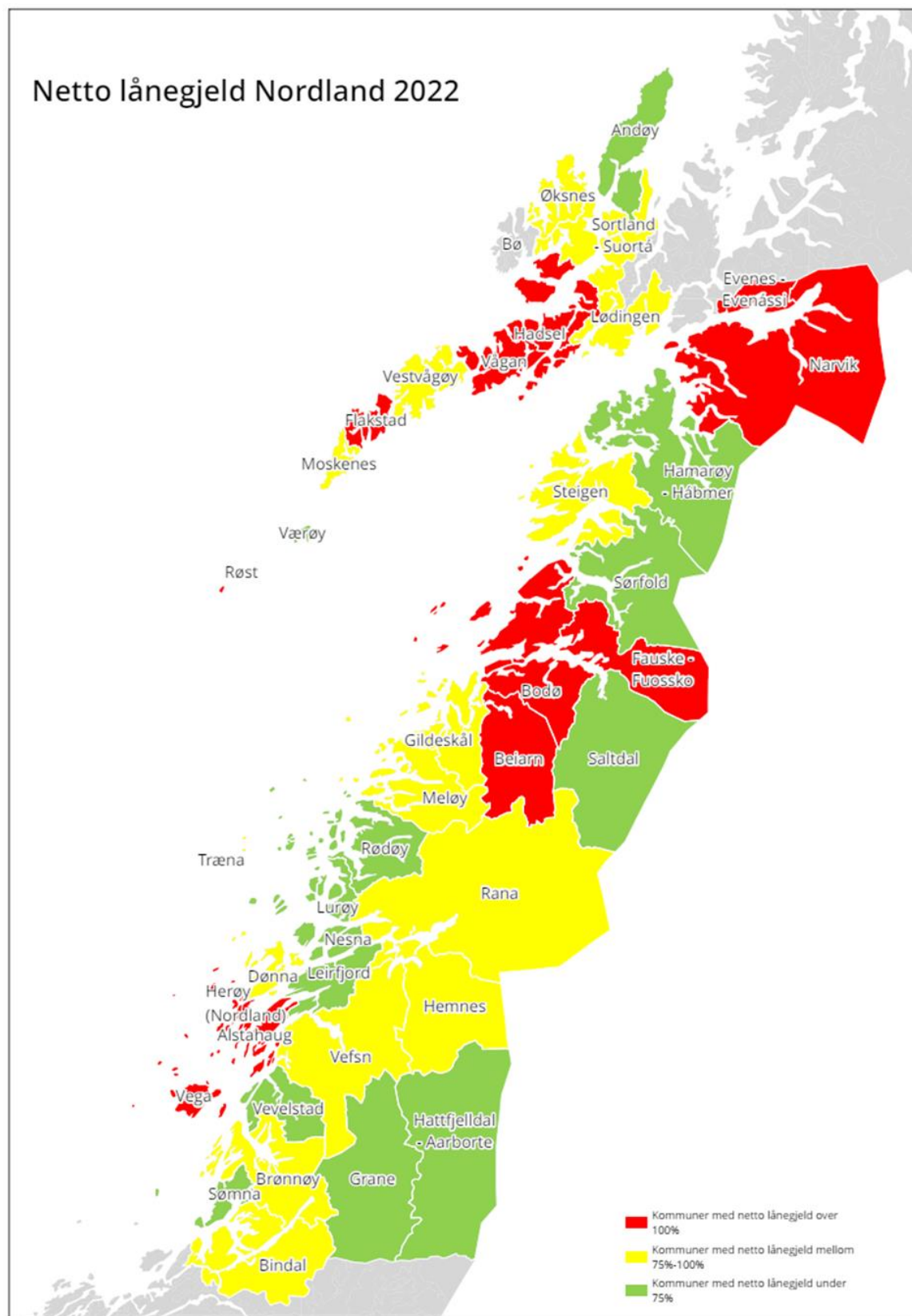
Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter er et bilde på gjeldsgraden i kommunene og sier noe om hvor krevende det kan bli å betale ned gjelden. Alt av netto lånegjeld er imidlertid ikke renteeksponert gjeld, det vil si gjeld der en gitt økning i renten påvirker budsjettbalansen i kommunen. Netto renteeksponert gjeld ser vi på i neste delkapittel.

Når netto lånegjeld som indikator skal tolkes er det viktig at den ikke ses isolert sett, men bør ses i sammenheng med andre indikatorer, slik som netto driftsresultat og disposisjonsfond.

Netto lånegjeld 2022

Nedenfor presenteres netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter for 2022 som kart. Fargene av kartet tar utgangspunkt i følgende terskelverdier:

- kommuner med netto lånegjeld under over 100%
- kommuner med netto lånegjeld mellom 75% -100 %
- kommuner med netto lånegjeld over 75 % eller lavere

Netto lånegjeld (i prosent av brutto driftsinntekter)	2020	2021	2022
1853 Evenes - Evenássi	115,9	156,6	158,8
1866 Hadsel	137,5	140,9	143,0
1841 Fauske - Fuosso	142,7	142,9	140,6
1865 Vågan	136,2	140,6	137,7
1815 Vega	133,7	124,1	135,8
1804 Bodø	126,2	115,8	110,8
1820 Alstahaug	124,7	121,8	110,0
1806 Narvik	100,5	105,9	109,9
1859 Flakstad	52,9	54,2	104,4
1856 Røst	74,2	82,3	103,4
1839 Beiarn	86,3	99,8	103,3
1818 Herøy (Nordland)	111,0	113,0	101,1
1868 Øksnes	91,9	100,0	98,4
1851 Lødingen	105,5	106,7	95,1
1813 Brønnøy	95,0	98,4	94,1
1833 Rana	85,6	93,0	93,5
1832 Hemnes	90,1	89,6	90,8
1811 Bindal	92,2	97,3	90,7
1835 Træna	59,0	58,9	90,0
1824 Vefsn	91,8	90,2	88,3
1838 Gildeskål	90,7	96,8	87,2
1860 Vestvågøy	79,9	84,1	85,3
1870 Sortland - Suortá	85,7	84,5	85,2
1827 Dønna	102,3	98,4	83,8
1837 Meløy	81,0	83,8	82,3
1848 Steigen	86,6	89,1	77,4
1874 Moskenes	75,4	78,7	76,6
1871 Andøy	74,4	67,1	73,9
1857 Værøy	54,9	53,4	70,4
1822 Leirfjord	58,7	56,5	70,3
1825 Grane	76,7	70,2	65,2
1828 Nesna	77,3	73,9	59,7
1845 Sørfold	55,7	52,3	55,1
1840 Saltdal	58,6	54,9	54,3
1816 Vevelstad	54,3	59,9	52,5
1812 Sømna	62,9	50,5	52,4
1875 Hamarøy - Hábmer	43,9	58,6	50,3
1836 Rødøy	68,1	62,7	44,5
1826 Hattfjellidal - Aarborte	34,4	31,5	26,5
1834 Lurøy	30,0	25,6	18,6
1867 Bø	96,0	93,2	Ikke rapportert
EAKUO Landet uten Oslo	95,1	93,0	92,8
EKA18 Nordland - Nordlánnda	98,9	98,9	96,2

Det siste året har det vært en nedgang i gjennomsnittlig netto lånegjeld i fylket. Gjennomsnittlig netto lånegjeld ligger på 96,2% i 2022. Det er en nedgang på 2,7 prosentpoeng fra 2021.

For landet som helhet gikk netto lånegjeld ned fra 93,0% i 2021 til 92,8% i 2022.

Det er stor variasjon i gjeldsnivået i fylket og 16 av kommunene i Nordland har høyere gjeld enn landsgjennomsnittet i 2022. Det er flere enn året før.

Flere kommuner i fylket har svært høy netto lånegjeld. Evenes har blant landets høyeste gjeldsnivå i forhold til driftsinntektene. I andre enden av skalaen har vi Lurøy, som har landets laveste nivå på netto lånegjeld.

17 kommuner i fylket økte lånegjelden sin siste år.

4.2 Netto renteeksponert gjeld

Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter gir et bilde på gjeldsgraden i kommunene og sier noe om hvor krevende det kan bli å betale ned gjelden. Alt av netto lånegjeld vil imidlertid ikke være **renteeksponert gjeld**.

Hverken investeringer knyttet til selvkostområdene (vann, avløp og renovasjon) som finansieres gjennom gebyrer fra innbyggerne eller investeringer som er omfattet av rentekompensasjonsordninger (skole, kirke og sykehjem) er renteeksponert.

Det samme gjelder kommunens rentebærende plasseringer (bankinnskudd og plasseringer i sertifikat- og obligasjonsmarkedet). Dette er den delen av kommunenes likviditet som ikke er lånefinansiert. Ved en eventuell renteoppgang vil inntektene fra disse øke og delvis kunne motsvare effekten som en økt rente har på gjelden.

Netto renteeksponering gir en indikasjon på hvor mye av kommuneconsernet sin renteeksponerte gjeld som er igjen etter at rentebærende likviditet er trukket fra. Variabelen gir således en indikasjon på hvor sårbar kommuneconsernet vil være for en endring i rentenivået (før man tar hensyn til eventuelle rentebindinger). Det betyr gjeld der en økning i renten påvirker budsjettbalansen i kommunen.

En renteeksponering på 50 prosent innebærer f. eks at ved en økning i renten på ett prosentpoeng vil kommunens netto renteutgifter øke tilsvarende 0,5 prosent av driftsinntektene, før det tas hensyn til eventuelle rentebindinger/fastrentelån. Kommuner med en negativ renteeksponering vil i utgangspunktet tjene på en renteoppgang.

Rentenivået har gjennomgående vært lavt over flere år. Renten har økt betydelig det siste året, noe som har ført til at en større andel av driften går til betjening av rentekostnader. Det er derfor viktig at kommunene i vurderingen av finansiell risiko stresstester gjelden sin med ulike scenarioer og utslag det kan gi på bunnlinjen i regnskapet, jfr. generalbestemmelsen.

Nivået på renteeksponert varierer i stor grad mellom kommunene og de har i tillegg til en høyere netto lånegjeld, også høyere renteeksponering sammenlignet med resten av landet. Nivået på renteeksponert gjeld er 4,5 prosentpoeng høyere enn nivået for resten av landet. Det er lavere enn i 2021, da lå Nordland 8,2 prosentpoeng over landsgjennomsnittet.

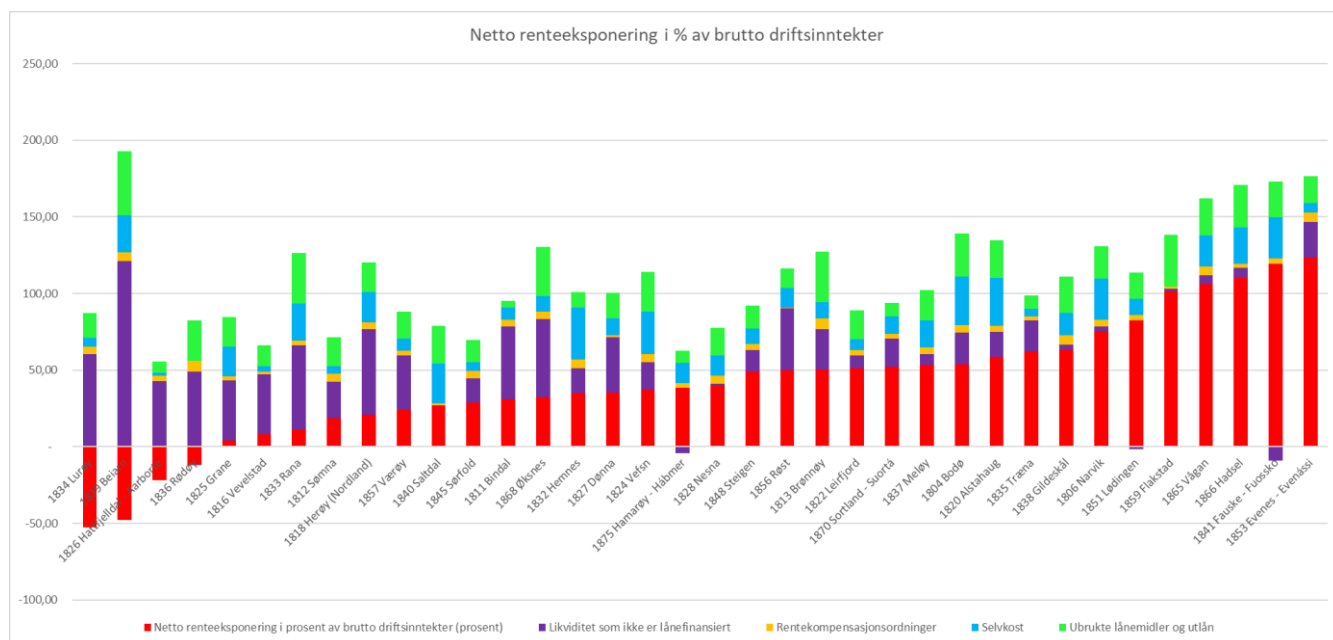
Som vi ser at tabellen har flere kommuner ikke rapportert renteeksponert gjeld.

Tabellen under viser renteesponert gjeld i prosent av brutto driftsinntekter i perioden 2020-2022:

	2020	2021	2022	Vekst 2021-2022 (prosentpoeng)	Gjennomsnitt 2020-2022
1853 Evenes - Evenási	83,0	119,8	123,5	3,7	108,77
1841 Fauske - Fuosso	120,9	121,1	119,2	-1,9	120,40
1866 Hadsel	108,9	117,8	110,2	-7,6	112,30
1865 Vågan	100,0	106,4	106,4	0	104,27
1806 Narvik	62,1	97,4	75,6	-21,8	78,37
1838 Gildeskål	-33,9	75,0	62,9	-12,1	34,67
1835 Træna	9,0	15,1	62,0	46,9	28,70
1820 Alstahaug	71,4	66,5	58,5	-8	65,47
1804 Bodø	68,8	61,7	53,8	-7,9	61,43
1837 Meløy	49,2	50,5	53,5	3	51,07
1870 Sortland - Suortá	51,7	49,2	52,3	3,1	51,07
1822 Leirfjord	33,3	36,3	51,4	15,1	40,33
1813 Brønnøy	61,3	65,0	50,5	-14,5	58,93
1856 Røst	19,2	32,2	50,0	17,8	33,80
1875 Hamarøy - Hábmær	23,4	44,7	38,4	-6,3	35,50
1824 Vefsn	42,9	39,8	37,0	-2,8	39,90
1827 Dønna	48,5	44,3	35,5	-8,8	42,77
1832 Hemnes	33,4	39,9	35,1	-4,8	36,13
1868 Øksnes	57,2	30,3	32,5	2,2	40,00
1811 Bindal	37,9	60,2	31,2	-29	43,10
1845 Sørfold	26,5	28,3	28,9	0,6	27,90
1840 Saltdal	-14,3	25,5	27,0	1,5	12,73
1857 Værøy	15,7	10,4	24,0	13,6	16,70
1818 Herøy (Nordland)	26,8	25,9	21,0	-4,9	24,57
1812 Sømna	28,1	15,3	18,5	3,2	20,63
1833 Rana	12,8	15,4	11,1	-4,3	13,10
1816 Vevelstad	-6,7	10,7	8,1	-2,6	4,03
1825 Grane	2,3	10,1	4,2	-5,9	5,53
1836 Rødøy	-1,9	-5,0	-11,5	-6,5	6,13
1826 Hattfjelldal - Aarborte	-32,9	-27,2	-21,8	5,4	27,30
1839 Beiarn	-96,8	-81,3	-47,8	33,5	75,30
1834 Lurøy	-48,3	-45,0	-52,4	-7,4	48,57
Gjennomsnitt Nordland	52,5	56,8	52,1	-4,7	53,80
Landet uten Oslo	50,3	48,6	47,6	-1,0	48,83

Vega, Nesna, Steigen, Lødingen, Flakstad, Vestvågøy, Bø, Andøy og Moskenes har manglende innrapportering i KOSTRA på denne statistikkvariabelen. Vi får derfor en ufullstendig statistikk for Nordland.

Figuren under viser sammensetning av kommunenes gjeld i 2022 og hvor mye netto renteeksponering utgjør i prosent av brutto driftsinntekter.

Summen av søylene i ulike farger tilsvarer langsiktig gjeld eksklusive pensjonsforpliktelser.

Dersom vi trekker utlån og ubrukte lånemidler (grønn søyle) kommer vi til det som tilsvarer netto lånegjeld.

Trekker vi ut selvkost (blå søyle), rentekompensasjonsordninger (gul søyle) og likviditet som ikke er lånefinansiert (lilla søyle), kommer vi til de røde søylene som viser kommunenes netto renteeksponering.

Figuren viser at Evenes, Fauske, Hadsel og Vågan har høyest renteeksponering i fylket.

Lurøy, Beiarn, Hattfjelldal og Rødøy har negativ netto renteeksponering. Dette kommer av at kommunene har lav gjeld og høy likviditet som ikke er lånefinansiert (store disposisjonsfond). Disse kommunene vil kunne ha positive effekter av en renteoppgang.

Vega, Vestvågøy, Bø, Andøy og Moskenes har ikke rapportert inn data for renteeksponering i KOSTRA, derfor er disse kommunene tatt ut av statistikken.

Hamarøy og Fauske har en negativ likviditet (lilla søyle under null), dette betyr at kommunene i realiteten ikke har «egen» rentebærende likviditet. Kassakreditten/de ubrukte lånemidlene overstiger det som står inne på kommunenes bankinnskudd, sertifikater og obligasjoner.

4.3 Netto renter og avdrag

Tabellen viser netto renter og avdrag i prosent av brutto driftsinntekter i perioden 2020-2022:

Netto renter + netto avdrag (i % av brutto driftsinntekter)	2020	2021	2022
1853 Evenes - Evenássi	1,9	2,2	8,4
1839 Beiarn	7,4	6,7	8,3
1866 Hadsel	6,8	6,6	8,1
1865 Vågan	5,0	7,6	7,8
1841 Fauske - Fuosko	7,1	7,6	7,7
1874 Moskenes	5,4	5,5	6,6
1838 Gildeskål	5,1	5,6	6,2
1871 Andøy	4,7	5,0	5,8
1837 Meløy	3,7	3,9	5,6
1804 Bodø	5,5	5,6	5,5
1820 Alstahaug	5,4	3,9	5,4
1851 Lødingen	5,2	5,0	5,4
1806 Narvik	4,0	4,1	5,3
1818 Herøy (Nordland)	5,7	5,1	5,2
1835 Træna	3,7	1,0	5,2
1856 Røst	3,9	4,3	5,1
1813 Brønnøy	5,0	4,5	4,9
1860 Vestvågøy	4,2	4,4	4,9
1845 Sørfold	4,5	4,4	4,8
1815 Vega	5,1	3,5	4,4
1870 Sortland - Suortá	2,4	4,1	4,4
1868 Øksnes	3,1	5,4	4,4
1811 Bindal	4,5	5,6	4,3
1857 Værøy	4,0	4,1	4,3
1824 Vefsn	4,5	3,4	4,2
1859 Flakstad	2,8	3,0	4,1
1832 Hemnes	4,0	2,9	4,0
1836 Rødøy	3,9	4,4	3,9
1875 Hamarøy - Hábmær	2,9	3,4	3,9
1840 Saltdal	4,8	4,1	3,7
1827 Dønna	4,0	2,5	3,1
1833 Rana	2,8	2,9	3,1
1848 Steigen	2,9	2,0	3,1
1822 Leirfjord	2,7	1,9	2,7
1825 Grane	2,3	2,7	2,5
1828 Nesna	2,5	1,1	2,4
1812 Sømna	3,1	2,3	2,3
1834 Lurøy	3,4	3,4	1,8
1816 Vevelstad	1,5	0,7	1,2
1826 Hattfjellidal - Aarborte	0,7	0,0	0,4
1867 Bø	-2,5	4,0	Ikke rapportert
Nordland	4,3	4,4	4,9
Landet uten Oslo	4,6	4,3	4,5

Kommunenes rente- og avdragsbelastning avhenger av valgt finansieringsstrategi, f.eks. andelen fremmedkapital, nedbetalingstid o.l. Ekstraordinære avdrag som føres i investeringsregnskapet og tap/gevinst på finansielle instrumenter inngår ikke i denne indikatoren.

Tabellen viser at for 19 av kommunene i fylket er kapitalutgiftene større enn landsgjennomsnittet på 4,5%. Dette betyr at en større andel av driftsinntektene i kommunene går til å dekke kapitalutgifter og dermed mindre til løpende drift.

Evenes (8,4%), Beiarn (8,3%) og Hadsel (8,1%) har de høyeste kapitalutgiftene i fylket i prosent av brutto driftsinntekter.

Fylkets samlede rente- og avdragsbelastning har økt med 0,6 prosentpoeng fra 2020.

Utviklingen på landsbasis er fallende med 0,1 prosentpoeng i samme periode.

Samlet har Nordland høyere rente- og avdragsbelastning enn landsgjennomsnittet 0,4 prosentpoeng.

5. Disposisjonsfond

Disposisjonsfondet er det eneste fondet som fritt kan benyttes til å dekke utgifter i både drifts- og investeringsregnskapet. Størrelsen på disposisjonsfondet er et uttrykk for hvor stor økonomisk buffer kommunen har for sin løpende drift, og er den delen av reservene som best gir uttrykk for den økonomiske handlefriheten. Utviklingen i disposisjonsfond må sees i sammenheng med utviklingen i netto driftsresultat.

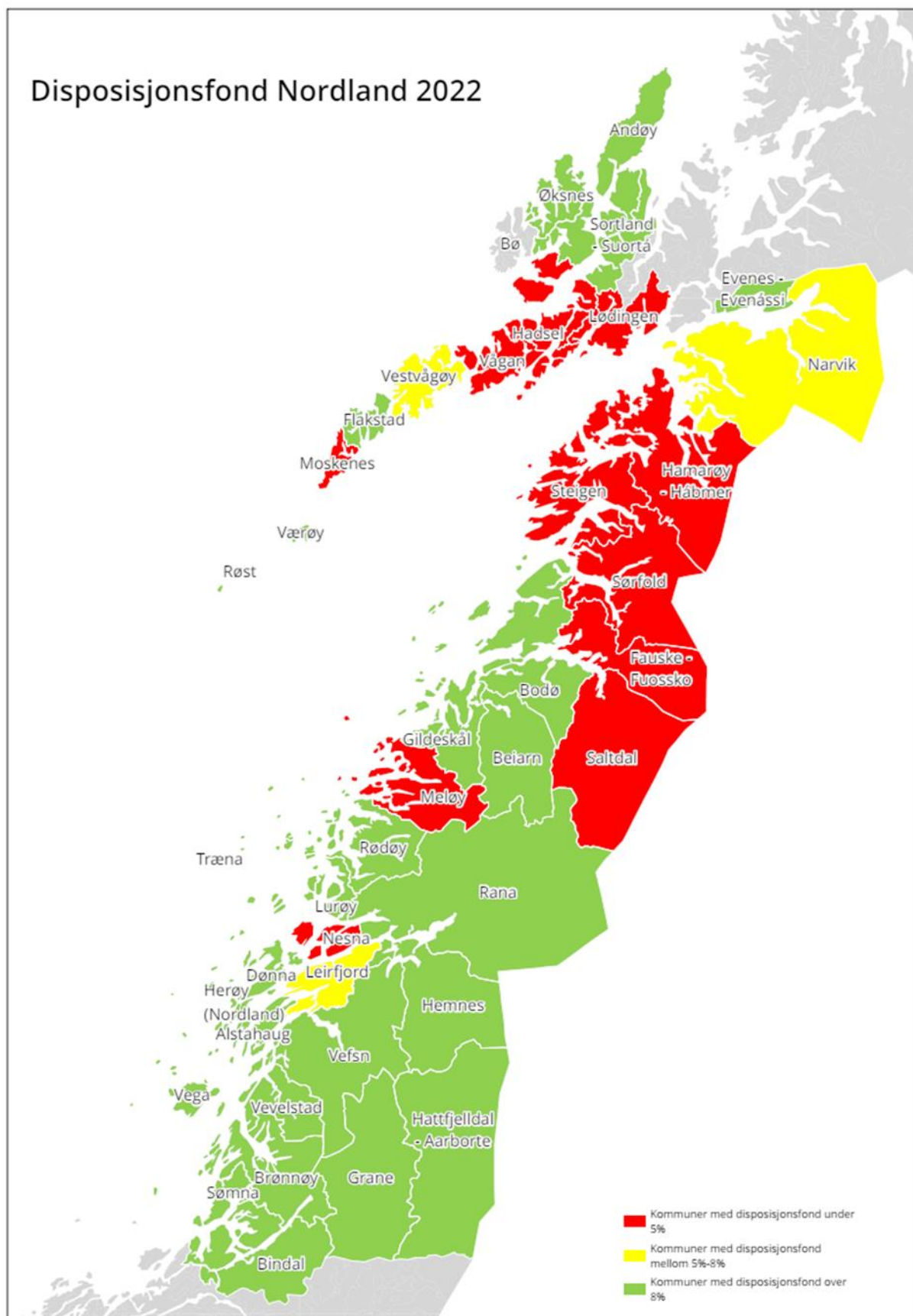
Avhengig av ulike risikoforhold og framtidige tiltak bør disposisjonsfondet være stort nok for å håndtere svingninger i utgifter og inntekter på en kontrollert måte.

Disposisjonsfond 2022

Nedenfor presenteres disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter for 2022 som kart.

Fargene av kartet tar utgangspunkt i følgende terskelverdier:

- Kommuner med disposisjonsfond under 5%.
- Kommuner med disposisjonsfond mellom 5% -8%.
- Kommuner med disposisjonsfond over 8%.

Tabellen under viser disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter perioden 2020- 2022:

Utvikling i økonomiske nøkkeltall for Nordland 2022 – Statsforvalteren i Nordland

Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	2020	2021	2022
1834 Lurøy	48,2	46,1	53,1
1811 Bindal	39,3	45,7	49,6
1818 Herøy (Nordland)	46,0	51,7	48,7
1836 Rødøy	30,2	31,5	43,2
1833 Rana	22,0	28,8	34,3
1815 Vega	11,5	18,6	25,0
1827 Dønna	21,4	23,7	24,0
1812 Sømna	15,3	21,4	23,7
1868 Øksnes	13,3	25,2	23,7
1816 Vevelstad	35,9	29,1	23,0
1826 Hattfjelldal - Aarborte	24,9	27,9	22,1
1839 Beiarn	24,1	30,6	20,4
1838 Gildeskål	17,8	19,7	18,9
1857 Værøy	5,4	13,7	18,9
1825 Grane	13,0	18,2	18,1
1835 Træna	13,1	17,2	18,1
1856 Røst	24,3	15,9	17,2
1870 Sortland - Suortá	15,0	15,1	15,6
1824 Vefsn	13,0	13,8	14,5
1853 Evenes - Evenássi	10,3	14,7	14,3
1820 Alstahaug	7,3	12,3	13,7
1859 Flakstad	17,4	13,6	12,5
1813 Brønnøy	7,6	8,9	10,5
1832 Hemnes	11,6	12,2	10,0
1804 Bodø	6,0	5,6	9,7
1871 Andøy	4,4	6,3	8,3
1822 Leirfjord	6,2	6,4	7,9
1860 Vestvågøy	0,4	3,2	6,7
1806 Narvik	0,9	3,0	5,9
1866 Hadsel	4,8	1,9	4,5
1840 Saltdal	1,1	1,0	4,0
1848 Steigen	3,1	2,6	3,6
1845 Sørfold	6,0	1,6	2,4
1875 Hamarøy - Hábmer	0,6	0,5	2,3
1828 Nesna	3,3	2,7	1,5
1865 Vågan	5,1	1,1	1,3
1841 Fauske - Fuosko	1,3	1,2	1,1
1837 Meløy	8,2	5,0	1,0
1851 Lødingen	1,0	1,5	1,0
1874 Moskenes	0,4	0,5	0,3
1867 Bø	7,1	29,8	Ikke rapportert
EAKUO Landet uten Oslo	11,9	13,7	14,4
EKA18 Nordland - Nordlândia	9,7	11,1	13,2

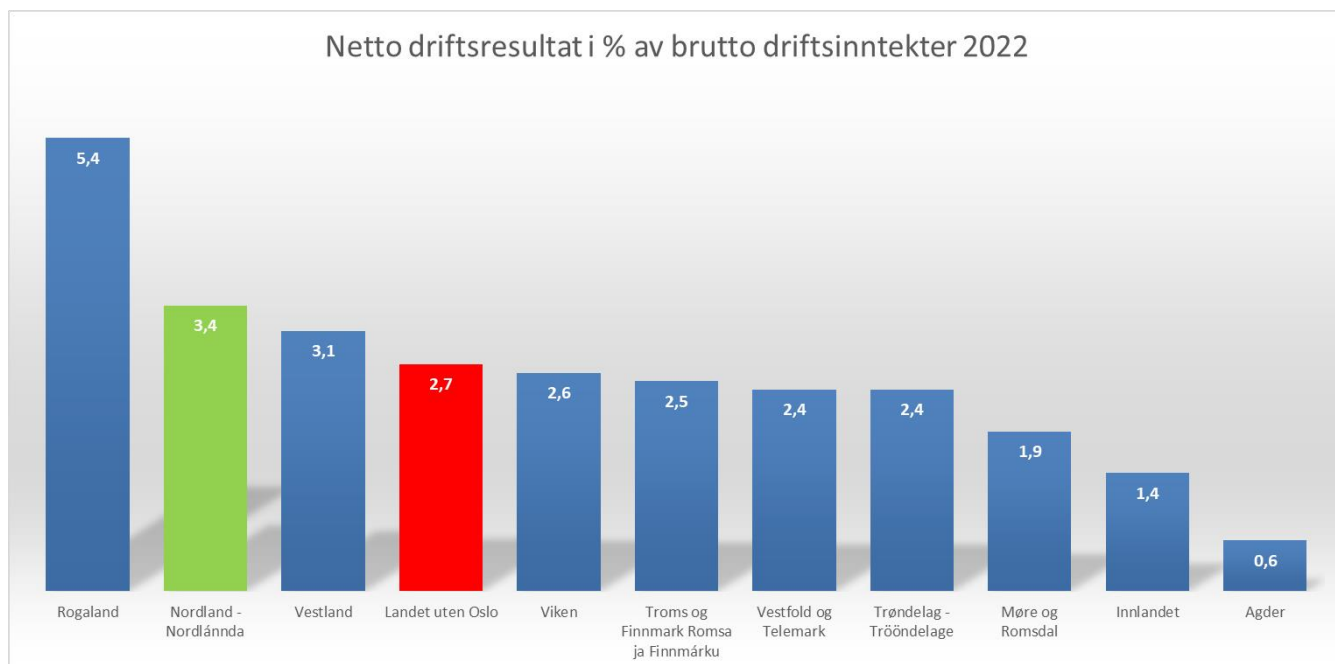
25 kommuner i Nordland har økt disposisjonsfondet i 2022 sammenlignet med 2021. Samlet for fylket har nivået på disposisjonsfondet økt fra 11,1% i 2021 til 13,2% i 2022.

Gjennomsnittlig disposisjonsfond har økt betydelig i Nordland de siste årene. Økningen i disposisjonsfondene i 2022 må sees i sammenheng med god skatteinngang, men også gode utbetalinger fra Havbruksfondet. I alt ble det utbetalt 555,4 mill. kr fra Havbruksfondet i 2022, det utgjør ca. 2 % av brutto driftsinntekter for kommunene i Nordland. På landsbasis har disposisjonsfondene økt med 0,7 prosentpoeng fra 13,7 % i 2021 til 14,4 % i 2022.

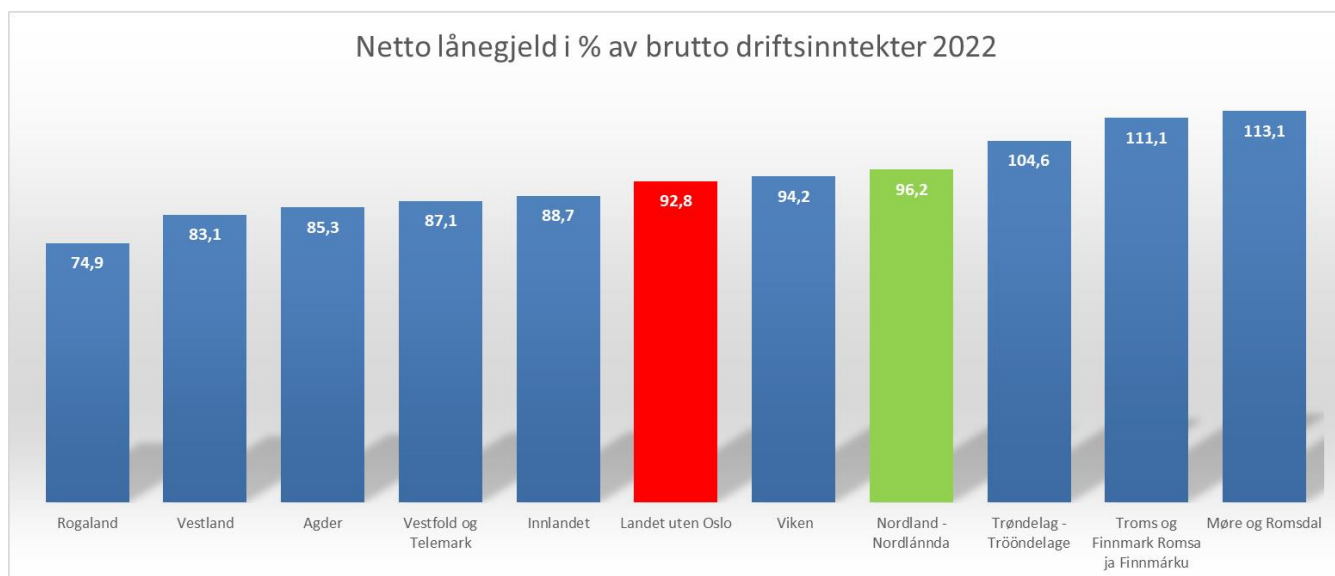
19 kommuner i fylket har disposisjonsfond over landsgjennomsnittet på 14,4 %.

Minner om feilrapportering i KOSTRA, jf. forskriften § 4-2.

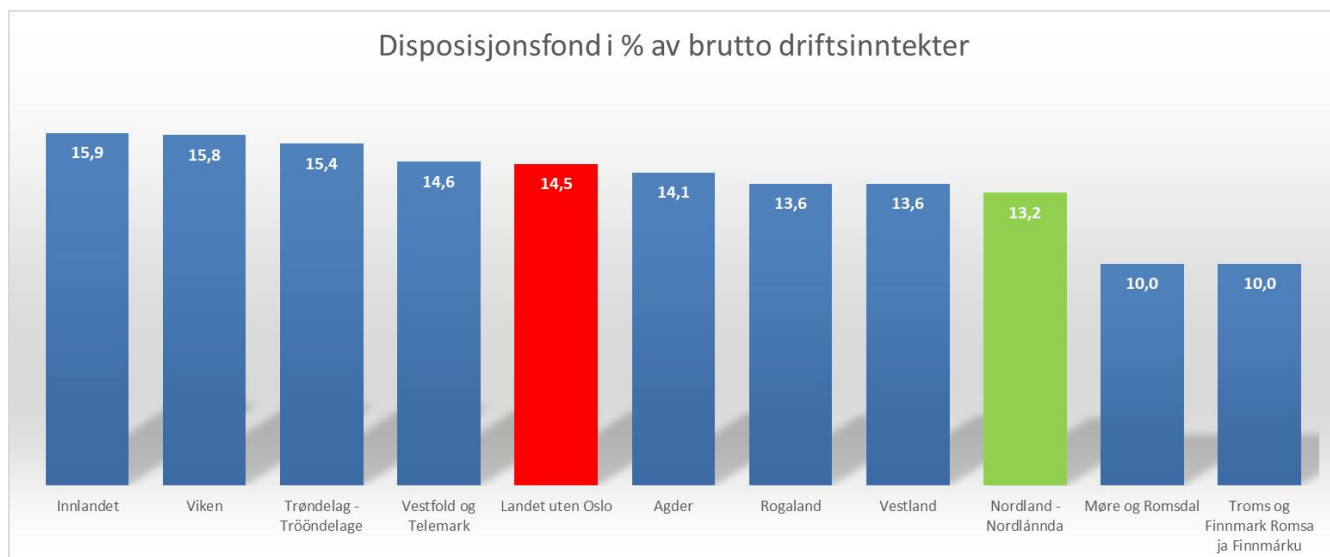
6. Sammenlikning med andre fylker – sentrale nøkkeltall

Nordland hadde i 2022 et netto driftsresultat på 3,4 %, dette var over det anbefalte nivået på 1,75 % og over landsgjennomsnittet 2,7 %. Bare Rogaland hadde sterkere resultater med 5,4 %. Det svakeste resultatet hadde Agder fylke med 0,6 %.

Møre og Romsdal og Troms og Finnmark har i 2022 det høyeste nivået på netto lånegjeld av landets fylker, med henholdsvis 113,1% og 111,1%. Nordland ligger på 96,2%, noe som er litt over landsgjennomsnittet på 92,8%.

I 2022 hadde Nordland 13,2 % av brutto driftsinntekter på disposisjonsfond. Det er 1,3 prosentpoeng under landsgjennomsnittet på 14,5%. Resultatet ble imidlertid forbedret fra 2021.

Landsgjennomsnittet har økt med 0,7 prosentpoeng siste år og disposisjonsfondene utgjorde i 2021 13,7% for hele landet.

7. Folketallsutvikling

Utvikling i folketallet har betydning for utviklingen av rammetilskuddet til kommunene. Folketall og befolknings sammensetning påvirker også den økonomiske situasjonen i kommunen. Vi har derfor tatt med den faktiske befolkningsutviklingen i kommunene per 1. januar (hvert år for perioden 2020-2023).

Træna er den kommunen i fylket som har hatt størst prosentvis befolkningsøkning i nevnte periode med 3,33%, etterfulgt av Herøy med 2,63%.

Kommunene i Nordland fordeler seg slik i forhold til antall innbyggere.

Antall innbyggere i definerte kategorier	Antall kommuner	Navn på kommuner
Kommuner under 1 000 innbyggere	5	Vevelstad, Træna, Værøy, Røst, Moskenes
Kommuner mellom 1 000-1 500 innbyggere	9	Bindal, Vega, Grane, Hattfjelldal, Dønna, Rødøy, Beiarn, Evenes, Flakstad
Kommuner mellom 1 500-3 000 innbyggere	11	Sømna, Herøy, Leirfjord, Nesna, Lurøy, Gildeskål, Sørfold, Steigen, Lødingen, Bø, Hamarøy
Kommuner mellom 3 000-5 000 innbyggere	4	Hemnes, Saltdal, Øksnes, Andøy
Kommuner mellom 5 000-10 000 innbyggere	6	Brønnøy, Alstahaug, Meløy, Fauske, Vågan, Hadsel
Kommuner mellom 10 000-20 000 innbyggere	3	Vefsn, Vestvågøy, Sortland
Kommuner over 20 000 innbyggere	3	Bodø, Narvik , Rana,
<i>Kommuner med rød skrift er sammenslåingskommuner</i>		

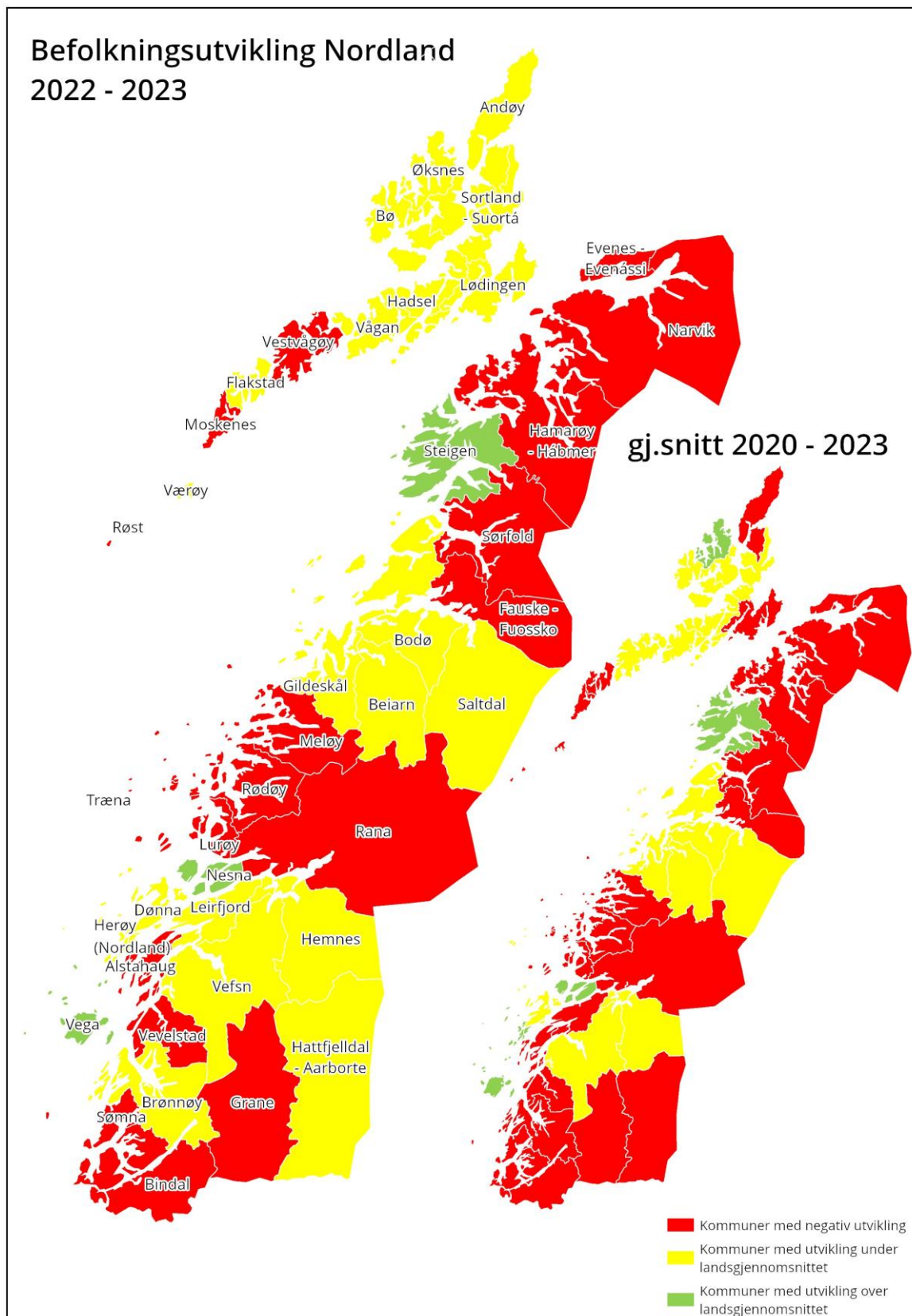
I Nordland har 34% av kommunene under 1 500 innbyggere, 61% av kommunene under 3 000 innbyggere og hele 71% av kommunene har under 5 000 innbyggere.

Nedenfor presenteres folketallsutviklingen for perioden 2020-2023 som kart.

Fargeleggingen av kartet tar utgangspunkt i følgende terskelverdier:

- Kommuner med negativ utvikling.
- Kommuner med utvikling under landsgjennomsnittet.
- Kommuner med utvikling over landsgjennomsnittet.

Landets vekst for perioden 2020-2023 er på samlet 2,52 % og 0,26 % for Nordland.

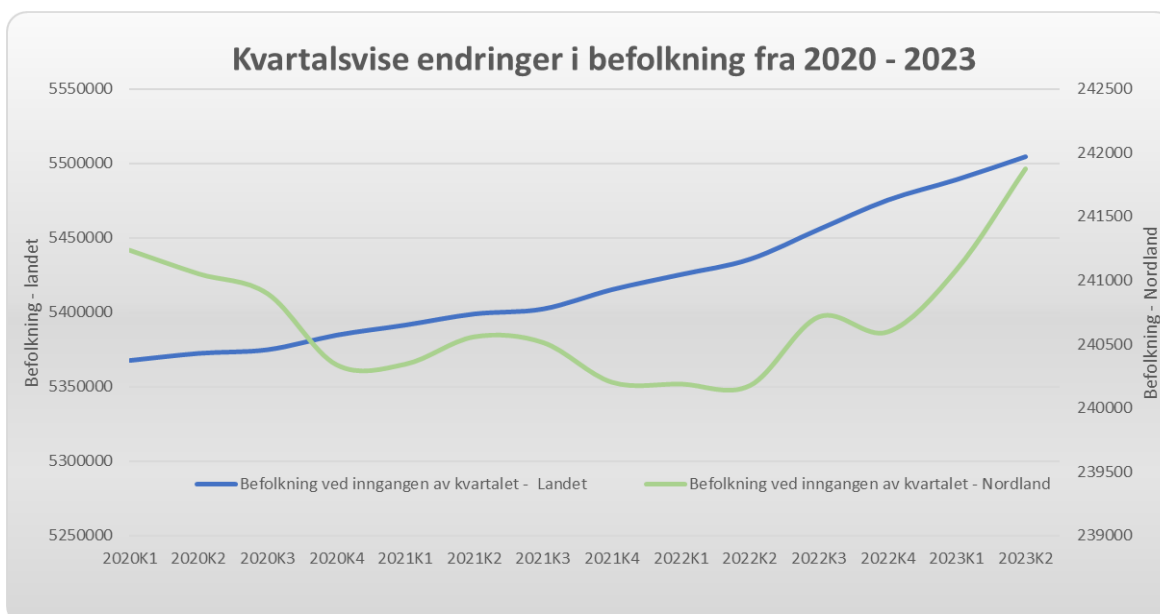
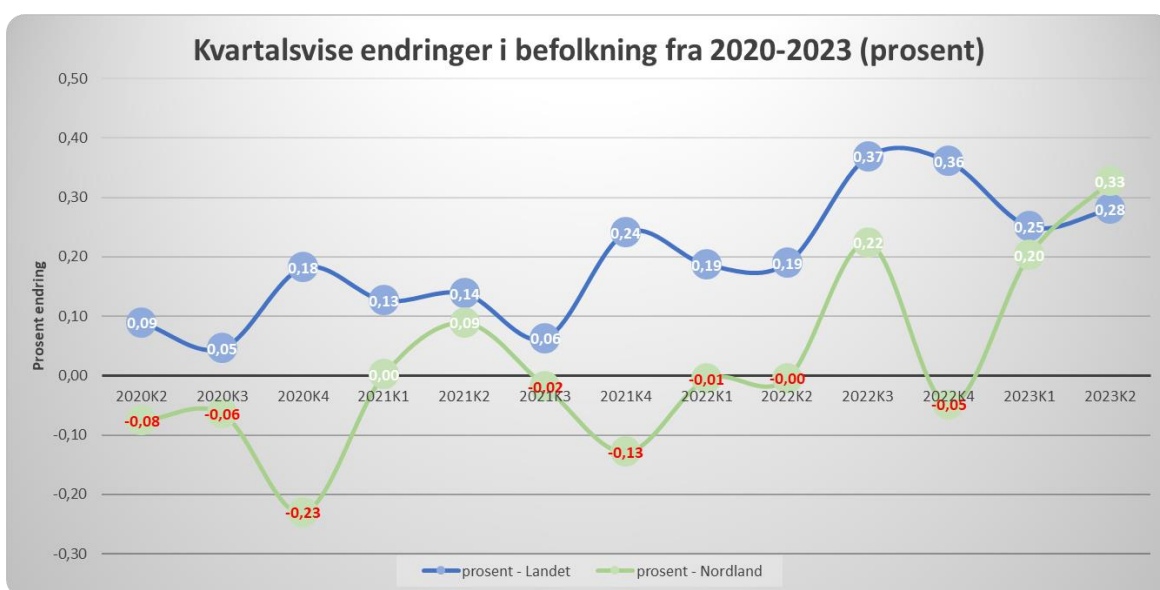
Tabellen under viser utviklingen i folketall per 01.01 for perioden 2020-2023:

Faktisk befolkningsutvikling per 01.01									
Kommune	2020	2021	2022	2023	Endring i % fra 2022	Endring i tall fra 2022	Gj.snitt endring i % i perioden	Gj.snitt endring i tall i perioden	
Bodø	52357	52560	52803	53259	→ 0,86	456	→ 1,30	686	
Narvik	21845	21661	21530	21515	↓ -0,07	-15	↓ -0,75	-164	
Bindal	1426	1397	1406	1391	↓ -1,07	-15	↓ -1,32	-19	
Sømna	1975	1990	1981	1970	↓ -0,56	-11	↓ -0,61	-12	
Brønnøy	7917	7803	7777	7787	→ 0,13	10	↓ -0,58	-45	
Vega	1200	1182	1175	1219	↑ 3,74	44	↑ 2,81	33	
Vevelstad	462	465	462	454	↓ -1,73	-8	↓ -1,94	-9	
Herøy (Nordland)	1777	1793	1825	1839	→ 0,77	14	↑ 2,26	41	
Alstahaug	7447	7394	7333	7300	↓ -0,45	-33	↓ -1,24	-91	
Leirfjord	2294	2278	2257	2270	→ 0,58	13	↓ -0,28	-6	
Vefsn	13278	13268	13233	13342	→ 0,82	109	→ 0,62	82	
Grane	1482	1453	1461	1454	↓ -0,48	-7	↓ -0,77	-11	
Hattfjellidal	1297	1267	1273	1278	→ 0,39	5	↓ -0,08	-1	
Dønna	1371	1371	1369	1391	→ 1,61	22	→ 1,51	21	
Nesna	1761	1701	1698	1783	↑ 5,01	85	↑ 3,66	63	
Hemnes	4454	4428	4420	4459	→ 0,88	39	→ 0,56	25	
Rana	26184	26083	26092	25980	↓ -0,43	-112	↓ -0,53	-140	
Lurøy	1890	1876	1869	1852	↓ -0,91	-17	↓ -1,40	-26	
Træna	435	442	450	444	↓ -1,33	-6	→ 0,38	2	
Rødøy	1213	1206	1153	1139	↓ -1,21	-14	↓ -4,34	-52	
Meløy	6288	6247	6214	6212	↓ -0,03	-2	↓ -0,60	-38	
Gildeskål	1950	1920	1894	1928	→ 1,80	34	→ 0,35	7	
Beiarn	1017	999	1012	1027	→ 1,48	15	→ 1,75	18	
Saltdal	4671	4632	4617	4650	→ 0,71	33	→ 0,22	10	
Fauske - Fuosko	9739	9640	9603	9572	↓ -0,32	-31	↓ -0,92	-89	
Sørfold	1926	1912	1869	1845	↓ -1,28	-24	↓ -3,01	-57	
Steigen	2608	2586	2591	2665	↑ 2,86	74	↑ 2,70	70	
Lødingen	2034	2003	1976	1985	→ 0,46	9	↓ -0,96	-19	
Evenes - Evenåssi	1348	1324	1334	1310	↓ -1,80	-24	↓ -1,90	-25	
Røst	498	488	469	469	→ 0,00	0	↓ -3,30	-16	
Værøy	728	698	678	688	→ 1,47	10	↓ -1,90	-13	
Flakstad	1272	1238	1216	1220	→ 0,33	4	↓ -1,77	-22	
Vestvågøy	11433	11521	11566	11551	↓ -0,13	-15	→ 0,39	44	
Vågan	9608	9670	9724	9736	→ 0,12	12	→ 0,71	69	
Hadsel	8061	8065	8107	8184	→ 0,95	77	→ 1,32	106	
Bø	2569	2576	2565	2584	→ 0,74	19	→ 0,54	14	
Øksnes	4410	4416	4458	4533	→ 1,68	75	↑ 2,37	105	
Sortland - Suortá	10566	10514	10468	10561	→ 0,89	93	→ 0,43	45	
Andøy	4663	4588	4572	4577	→ 0,11	5	↓ -0,67	-31	
Moskenes	1015	989	982	979	↓ -0,31	-3	↓ -1,64	-16	
Hamarøy	2766	2701	2708	2682	↓ -0,96	-26	↓ -1,58	-43	
Nordland	241235	240345	240190	241084	→ 0,37	894	→ 0,21	494	

19 av fylkets 41 kommuner har hatt vekst i folketallet i perioden 2020-2023. 14 av kommunene har mindre enn landsgjennomsnittet og 4 kommuner er over

landsgjennomsnittet. Hamarøy og Narvik fikk økt folketall som følge av kommunesammenslåing, men etter sammenslåing har kommunene hatt nedgang i folketallet. Fra 2020 -2023 har Nordland hatt en negativ vekst på -151 innbyggere (folketall per 1.1).

Figuren under viser utvikling i folketallet for landet og fylket per kvartal (i prosent) i perioden 2020-2023. Vi ser at det er en negativ trend for fylket i perioden, spesielt i 1. kvartal 2020 og 4. kvartal 2021. I 2023 har det i Nordland vært en positiv utvikling som i stor grad skyldes innvandring. I perioden 2020 - 2023 har Nordland fylket en netto positiv endring på 0,26 %, mens gjennomsnitt i landet ligger på 2,52 %.

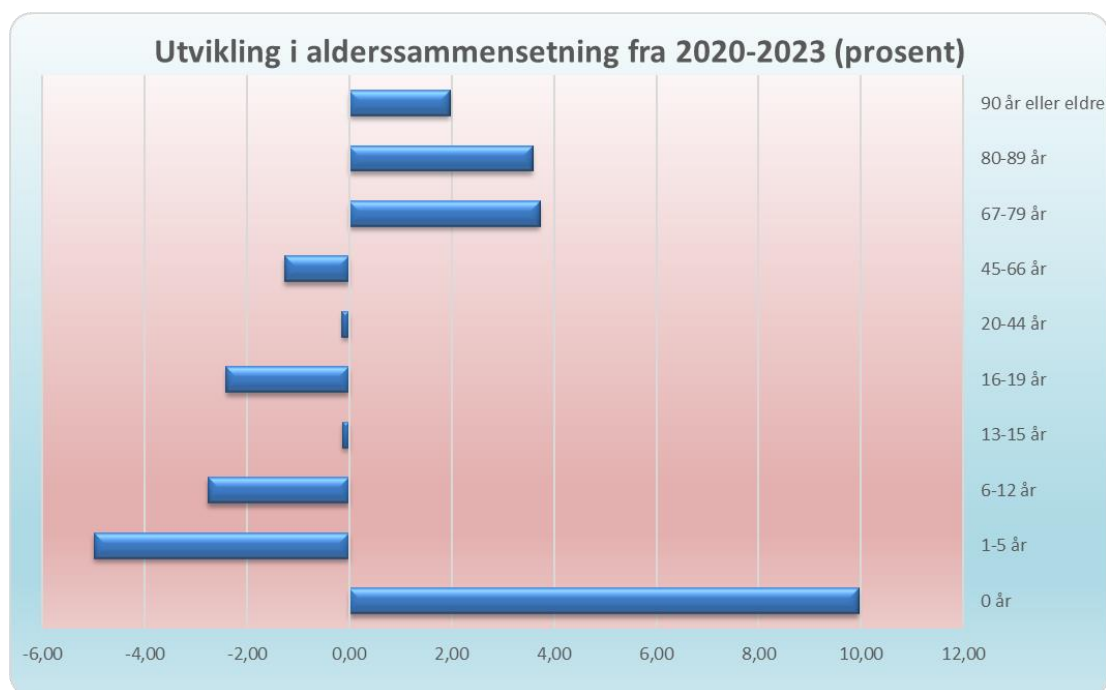
7.1 Befolkningsutvikling 2023

Tall fra SSB viser at folketallet i Norge ved utgangen av 2. kvartal var 5 514 042 personer. Folkeveksten fra 01.01.2023 til utgangen av 2. kvartal var på 25 058 personer. Folkeveksten er altså svært høy, sammenliknet med samme kvartal de siste årene. Ifølge SSB er tallene ikke uventet på grunn av krigen i Ukraina og flyktingene som følge av den.

Siden 01.01.2022 til utgangen av 2. kvartal 2023 har det kommet 46 247 Ukrainske flyktinger til Norge.

Etter flere år med fallende fruktbarhet i Nordland, var det en økning i fødselstallet i 2021. I 2022 har derimot utviklingen med fallende fødselstall tilbake og i 2. kvartal hadde vi det laveste fødselstallet på 25 år og trenden fortsetter i 2023 med fødselsunderskudd.

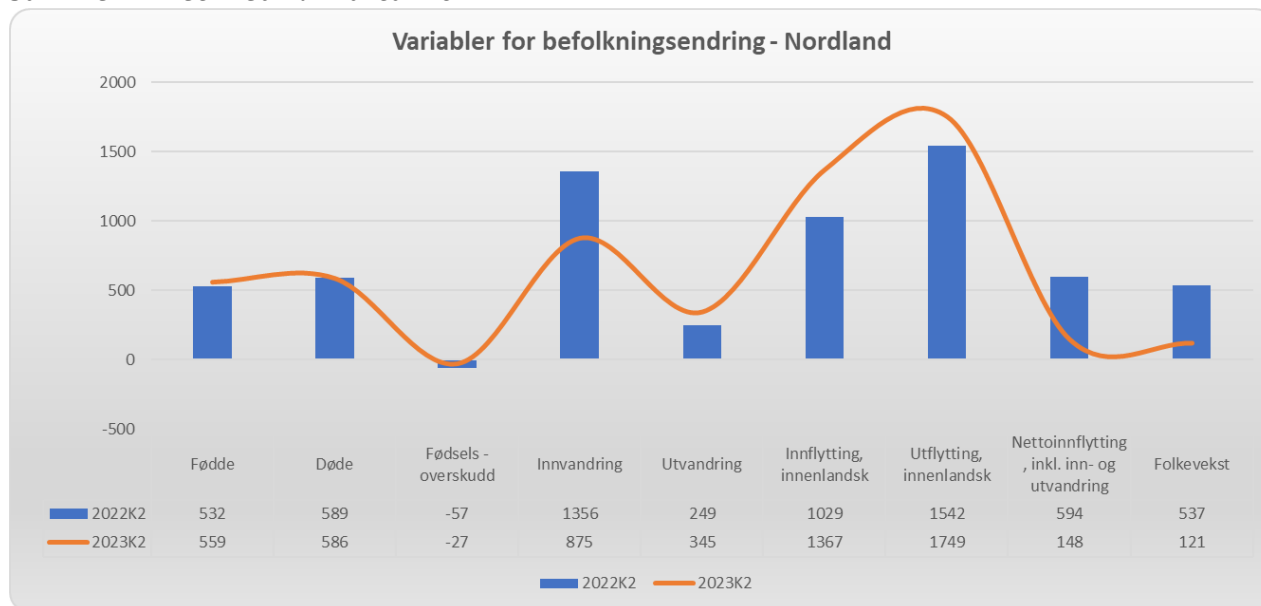
I figuren under vises utvikling i alderssammensetning de 3 siste årene med prosent økning eller reduksjon i de forskjellige aldersnivåene. Figuren viser en tydelig utvikling i en økende grad av flere eldre og færre yngre.

7.2 Befolkningsutvikling Nordland 2023

Folketallet i Nordland har økt siste halvår fra 241 084 innbyggere ved årets start til 241 992 ved utgangen av andre kvartal. I første kvartal var det en oppgang på 487 innbyggere, mens det i andre kvartal 2022 var en økning på 787 innbyggere. Som nevnt over, skyldes mye av økningen flyktninger på grunn av krigen i Ukraina.

Tabellen under viser befolkningsutviklingen i Nordland for 2. kvartal 2023 sammenliknet med 2. kvartal 2022

	2022K2	2023K2
Befolkning ved inngangen av kvartalet	240178	241871
Befolkning ved utgangen av kvartalet	240715	241992

7.3 Fylkesvis befolkningsutvikling 2023

Fylke	01.01.2023	30.06.2023	Folketilvekst 1. halvår 2023 (tall)	Folketilvekst 1. halvår 2023 (prosent)
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmárku	242 452	243 491	1 039	0,43
Trøndelag - Trööndelage	478 470	480 042	1 572	0,33
Nordland - Nordlánnda	241 084	241 871	787	0,33
Oslo	709 037	711 307	2 270	0,32
Viken	1 292 241	1 296 294	4 053	0,31
Rogaland	492 350	493 673	1 323	0,27
Møre og Romsdal	268 365	269 062	697	0,26
Vestland	646 205	647 835	1 630	0,25
Agder	316 051	316 754	703	0,22
Innlandet	373 628	374 269	641	0,17
Vestfold og Telemark	429 101	429 731	630	0,15
Hele landet	5 488 984	5 504 329	15 345	0,28

For landet samlet var folkeveksten 1. halvår 2023 på 0,28%, dette tilsvarer 15 345 innbyggere.

Alle fylkene har hatt vekst folketallet i andre kvartal 2023. De nordligste fylkene og Trøndelag har hatt høyest vekst, Nordland med 0,33 %. Ingen fylker har hatt tilbakegang i folketallet 1. halvår.

Høyest befolkningsvekst 1. halvår 2023 Troms og Finnmark med 0,43 % vekst.

Kilder:

SSB:

- Statistikkbanken:
<https://ssb.no/statbank/>

KDD:

- Kommuneproposisjonen:
<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/prop.-112-s-20222023/id2976581/>
- Rapport fra Det tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi:
<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/rapport-fra-det-tekniske-beregningsutvalg-for-kommunal-og-fylkeskommunal-okonomi-juni-2023/id2987434/>

KS:

- Sluttrapport for 2021 fra arbeidsgruppen som skal kartlegge økonomiske konsekvenser av covid-19-situasjonen for kommunesektoren:
<https://www.ks.no/contentassets/46064b5ea32c490cabbaf2c3eacfb1c3/Sluttrapport-arbeidsgruppe-koronautgifter-2021.pdf>

Andre:

- Fiskeridirektoratet – Havbruksfondet:
<https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/fordelingen-fra-havbruksfondet-sjekk-hvor-mye-din-kommune-far/id2949427/?expand=factbox2949430>
- Inntektssystemutvalget:
<https://www.regjeringen.no/no/dep/kdd/org/styrer-rad-og-utvalg/inntektssystemutvalget/id2741403/>
- Arbeidsgruppen som skal kartlegge økonomiske konsekvenser av covid-19-situasjonen for kommunesektoren:
<https://www.ks.no/contentassets/46064b5ea32c490cabbaf2c3eacfb1c3/Sluttrapport-arbeidsgruppe-koronautgifter-2021.pdf>

STATSFORVALTEREN I NORDLAND

Fridtjof Nansens vei 11, Pb 1405, 8002 Bodø || sfnopost@statsforvalteren.no ||
www.statsforvalteren.no/nordland

